

Når det trods gentagne sparerunder og tilbageholdenhed med nye udgiftsinitiativer er så vanskeligt at hindre en stigning i de offentlige udgifter, der giver sig udslag i en stadig forøgelse af skattetrykket, hænger det, som det også er påpeget i budgetredegørelsen, i høj grad sammen med, at man ikke fra centralt hold i tilstrækkelig grad er i stand til at styre udgiftsudviklingen. På det rammebelagte udgiftsområde er stigningen i statens udgifter, bortset fra pris- og lønstigninger, nu bragt ned til ca. 1 pct. om året. På dette område giver bevillingssystemet og anvendelsen af budgetteringsrammer ret god mulighed for at sikre en passende stigningsstakt. På det ikke-rammebelagte område, der næsten udelukkende består af lovbundne udgifter, f. eks. til sociale institutioner, skolevæsen, sygehuse eller i form af overførsler til befolkningen (sociale ydelser, bolig- og rentesikring m. v.), er der derimod ikke den samme mulighed. En væsentlig reduktion af stigningsstakten, der for tiden næppe er under 5 pct. bortset fra pris- og lønstigninger, forudsætter ændring af den bestående lovgivning, hvilket normalt er en tidkrævende proces. Netop fordi udviklingen i de lovbundne udgifter i så høj grad er bestemt af forhold, som de bevillende myndigheder ingen direkte indflydelse har på, kommer man endvidere ud for revisioner af tidligere udgiftsskøn i opadgående retning og i et ganske betydeligt omfang. Budgetredegørelsen giver en del eksempler på vanskelighederne med at vurdere udviklingen i de lovbundne udgifter tilstrækkeligt realistisk. Den nu indførte *løbende udgiftskontrol*, jfr. økonomi- og budgetministeriets cirkulære af 18. april 1972, hvorefter de enkelte ministerier kvartalsvis skal indsende beretning til økonomi- og budgetministeriet om de faktiske udgifter i det senest forløbne kvartal samt skøn over udviklingen i hvert af de følgende 4 kvartaler på blandt andet det lovbundne udgiftsområde, skulle imidlertid mindske disse problemer.

*Oversigt over besparelser indarbejdet i finanslovsforslaget 1973-74
og budgetoverslagene for 1974-75 til 1976-77.*

Mill. kr.	FFL	BO	BO	BO
	1973-74	1974-75	1975-76	1976-77
Statsmin.	—	0,8	0,8	0,9
Grønlandsmin.	44,0	49,0	54,0	54,0
Udenrigsmin. (bistand m. v.)	84,2	106,9	111,9	111,0
Landbrugsmin.	30,2	31,2	36,2	36,4
Fiskerimin.	0,9	0,9	0,9	0,9
Indenrigsmin. (civilforsvar, udlån til kommuner m. v.)	75,0	79,0	79,0	79,0
Boligmin. (momsgodtgørelse, rentesikring m. v.)	106,5	118,1	120,0	117,4
Socialmin. (medicintilsk. m. v.)	11,8	42,6	46,4	46,2
Arbejdsmin.	2,5	3,4	3,2	3,0
DSB (takstforh. m. v.)*)	81,0	89,0	97,0	97,0
P. & T. (takstforh., m. v.)*)	34,5	40,1	46,9	15,2
Min. for off. arbejder iøvrigt*) (vejanlæg m. v.)	71,8	123,4	126,3	124,3
Handelsmin.	23,9	26,0	27,0	27,0
Justitsmin.	47,1	45,4	45,6	45,0
Kirkemin.	1,0	1,0	1,0	1,0
Undervisningsmin.	198,2	202,0	206,0	206,0
Min. f. kulturelle anliggender (Danmarks Radio m. v.)	48,0	48,8	54,8	54,8
Forsvarsmin***)	206,0	206,0	206,0	206,0
Økonomi- og budgetmin.	6,5	6,4	8,8	8,3
Finansmin.	22,0	21,0	21,2	21,1
Min. f. forureningsbekæmpelse	1,0	2,0	2,0	2,0
I alt	1.096,1	1.243,0	1.295,8	1.175,4

*) For DSB, P. & T. og min. for offentlige arbejder i øvrigt (fortrinsvis vejinvesteringer) gennemførtes ved sparerunden i januar 1972 herudover i 1973-74 godt 150 mill. kr. og i 1974-75 ca. 125 mill. kr.

**) Herudover gennemførtes ved sparerunden i januar 1972 besparelser på ca. 70 mill. kr. årligt.